

Rada Gminy Zaniemyśl

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaniemyślu w 2015.

W 2015 ośrodek realizował zadania z zakresu 6 ustaw i były to zadania :

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
2. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych
3. Ustawy z dnia 07 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
4. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
5. Ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
6. Ustawa z dnia 23 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny

Ad.1- Ośrodek zadania określone ustawą o pomocy społecznej (art. 17 i art.18) udzielał pomocy przyznając i wypłacając świadczenia pieniężne oraz udzielając pomocy w formie rzeczowej w naturze zarówno z zakresu zadań własnych gminy jak i z zadań zleconych gminie. Świadczone pomoc w formie świadczenia usług opiekuńczych w domu osób potrzebujących, a także świadczone pomoc w formie pracy socjalnej. Zarówno pomoc w formie pracy socjalnej jak i interwencji kryzysowej, wsparcia oraz poradnictwa , nie wymaga wydania decyzji administracyjnej, zaś rodziny korzystające z tych form pomocy nie muszą spełniać kryteriów dochodowych ustawy.

Zadania realizowane przez ośrodek w ubiegłym roku podobnie jak w roku poprzednim to: opłata składki zdrowotnej , wypłata zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych , okresowych , stałych oraz świadczenie w miejscu zamieszkania usług opiekuńczych , zapewnianie osobom bezdomnym schronienia i zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym , dożywianie szczególnie dzieci, kierowanie osób do domów pomocy społecznej, sprawienie pogrzebu. W 2015r kontynuowany był również rządowy program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania". W ramach programu są szczególnie dożywianie dzieci w szkołach. W roku ubiegłym w związku z narodzinami na terenie gminie trojaczek ustanowiony został przez Radę Gminy program pomocy dla takich rodzin pod nazwą „Pomagamy szczęściu x 3i więcej”. W roku ubiegłym nastąpiło kilka zmian w zapisach ustawy o pomocy społecznej lecz zasadniczą zmianą jaka miała miejsce to waloryzacja kwot zasiłków i kryteriów , która nastąpiła w październiku-wzrosła kwota kryterium dochodowego kwalifikującego do świadczeń pomocy społecznej, co spowodowało iż więcej rodzin mogło skorzystać z pomocy ośrodka, wzrost kwoty kryterium spowodował także spadek ilości specjalnych zasiłków celowych.

W 2015r. z pomocy ośrodka niezależnie od formy pomocy **skorzystało 436** osób z **150** rodzin (114 rodzin świadczenia pieniężne , 126 rodzin świadczenia niepieniężne) w tym wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej skorzystało 18 rodzin. Rodziny liczyły ogółem 436 osób -co stanowi **6,5 %** ogólnej liczby mieszkańców gminy (na dzień 31.12. 2015r. - 6 713 mieszkańców). Do ośrodka w 2015r. wpłynęły 511 wniosków o pomoc i po przeprowadzeniu wywiadów rodzinno-środowiskowych przez pracowników socjalnych wydano **521** decyzji administracyjnych . Na koniec roku w gminie Zaniemyśl było 242 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Środa Wlkp. w tym 139 długotrwale bezrobotne z tego 62 osoby zarejestrowane powyżej 24 miesięcy .Liczba kobiet bezrobotnych to 113 osób w tym 63 długotrwale bezrobotne z tego 31 zarejestrowane powyżej 24 miesięcy. Z danych statystycznych wynika ,że w powiecie średzkim na koniec roku stopa bezrobocia wyniosła 10,8% i była wyższa niż średnia krajowa , która wynosiła 9,8% , a w wielkopolsce 6,2% . Najczęstszym powodem trudnej sytuacji osób i rodzin , które zgłaszały się o pomoc do ośrodka był brak pracy i aż 52 rodziny z tego powodu korzystało z zasiłku okresowego. Sytuację tę potwierdza również niżej zamieszczona analiza.

Najczęstszymi powodami przyznania pomocy społecznej poza ubóstwem były:

- ubóstwo - **70** rodzin
- bezrobocie - **52** rodzin,
- niepełnosprawność - **42** rodzin,
- potrzeba ochrony macierzyństwa - **28** rodzin
- wielodzietność - **26** rodzin
- długotrwała i ciężka choroba - **9** rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych-
i prowadzenia gosp. domowego - **9** rodzin
- problem alkoholowy - **5** rodzin
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego - **4** rodzin
- przemoc w rodzinie - **5** rodziny
- zdarzenie losowe - **2** rodzina
- bezdomność - **4** osoby
- sytuacja kryzysowa -**1** rodzina

Realizacja zadań z zakresu świadczeń pomocy społecznej w 2015r. to kwota **351366 zł.** zaś wydatki na poszczególne świadczenia wyniosły :

- zasiłki celowe i w naturze** dla 101 osób z 86 rodzin (opał, odzież, buty, żywność itp. -rozd.85214) kwota **77 287zł** w tym :
 - również na żywność w ramach programu „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania” to kwota 9936zł
 - *specjalne zasiłki celowe dla 16 rodzin w kwocie 1635zł*
- zasiłki okresowe** dla **27** rodziny, głównie z tytułu bezrobocia w kwocie **44 765zł** (34 667zł to dotacja celowa dla gminy , a 10 098zł to środki własne-rozd.85214)
- zasiłki stałe** dla 13 osób w kwocie **44 139zł**
- **schronienie** dla 4 osób w kwocie **6 249zł**
- usługi opiekuńcze** dla 7 osób w kwocie **13 673zł**, jest to koszt 1 905 świadczeń (kwota zarówno w rozdziałach 85228 i 85219-związane z kosztami zatrudnienia opiekunki)
- pomoc na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego** - 2 osoby na kwotę **6 239zł**

- **pomoc w programie dożywiania** , programem objętych zostało **137 osób.**

W formie posiłku skorzystało 113 osób z 55 rodzin, w formie zasiłku celowego 26 osób z 17 rodzin i 4 osoby w formie świadczenia rzeczowego oraz 8 osób zostało objętych posiłkiem bezdecyzyjnym wniosek dyrektora placówki oświatowej.

Na program ogółem wydana została **kwota 51 844zł** . Środki własne gminy to 26 244zł(w tym środki na dożywianie w formie bezdecyzyjnej 2 748zł) oraz 25 600 zł to dotacja celowa z budżetu Państwa na realizację programu). Z pomocy w ramach programu korzystały osoby i rodziny posiadające dochody w wysokości do 150% kryterium dochodowego [wysokość kryterium w ciągu ubiegłego roku została zwaloryzowana i od stycznia do września wynosiła dla :osoby samotnej 542zł x 150% =813zł,natomiast na osobę w rodzinie 456zł x150% = 684zł .Od października dla osoby samotnej 634x140%=9651zł , na osobę w rodzinie 514złx150%+=771zł].

Ośrodek opłacał również:

-**składki na ub. zdrowotne** dla **12** osób w kwocie **2988 zł.**(rozdz. 85213) i

-**pobył w Domu Pomocy Społecznej** dla **5** osób w kwocie **114 851zł** (rozdz. 85202

Dochód rodziny to suma miesięcznych dochodów osób w rodzinie z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku .Dochód pomniejsza się o obciążenia miesięczne składkami: zdrowotną ,emerytalną, rentową, chorobową i o podatek dochodowy od osób fizycznych, a także o kwotę alimentów jeżeli ktoś z danej rodziny płaci na czyjąś rzecz alimenty. Do dochodu wlicz się kwotę dodatku mieszkaniowego z UG, kwotę Świadczeń rodzinnych, zasiłki z bezrobocia itd. Dochód z 1 ha przeliczeniowego to kwota 270zł miesięcznie. Ogólna zasada jest taka, że liczy się każdy dochód bez względu na źródło i tytuł jego uzyskania.

Ad. 2 - Ośrodek realizował świadczenia rodzinne W 2015r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało **286 rodzin.** Wydano w tym zakresie **419** decyzji administracyjnych a wydatki rozdziału wyniosły **1 578 499zł** (rozdz.85212) i przedstawiały się następująco:

- Świadczenia rodzinne -1204 579zł w tym: zasiłki wraz z dodatkami , zasiłki opiekuńcze (świadczenie pielęgnacyjne ,zasiłek pielęgnacyjny oraz specjalny zasiłek opiekuńczy)
- zasiłek dla opiekuna -10 816zł
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka tzw. becikowe wydano 56 000zł

ponadto realizowano świadczenia z funduszu alimentacyjnego , z tych świadczeń korzystały 54 osoby z 33 rodzin i wyniosły one 203 330zł

składki Emerytalne i Rentowe	56 825zł
obsługa świadczeń (rodzinnych i F.A.)	46 950zł
Razem	1 578 499zł

Realizacja świadczeń rodzinnych obejmuje także opłacanie składki zdrowotnej dla uprawnionych osób pobierających świadczenia opiekuńcze w kwocie 2 345zł -(w rozdz.85213)

Od 2014r. po zmianie zapisów ustawy - świadczenia opiekuńcze są to:

- *zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153zł miesięcznie*
- *świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 1200 zł miesięcznie oraz*
- *specjalny zasiłek opiekuńczy w kwocie 520 zł miesięcznie*
- zasiłek dla opiekuna w kwocie 520zł miesięcznie*

Do świadczeń rodzinnych należą:

- *zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania)*

- *jednorazowy zasiłek z tytułu urodzenia dziecka(tzw. Becikowe), który przysługuje rodzinom z dochodem miesięcznym na osobę w rodzinie do 1922zł*

Prawo do świadczeń rodzinnych mają rodziny, których dochód na osobę w rodzinie miesięcznie nie przekroczył kwoty 574zł lub 664zł jeśli w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne, natomiast od nowego okresu zasiłkowego tj od listopada 2015 kwota kryterium uległa waloryzacji i wynosi ona 674zł lub 764zł jeśli w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne.. Zasiłek rodzinny przysługuje do 18r. życia lub do 21r. jeśli dziecko kontynuuje naukę w szkole średniej, a do 24 lat gdy jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym albo znacznym i kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej.

Ad. 3- ośrodek realizował zadania nałożone ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Osobą uprawnioną do świadczeń alimentacyjnych jest osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego zgodnie z wyrokiem Sądu, którego egzekucja prowadzona przez Komornika Sadowego jest bezskuteczna. Osoba ma prawa do świadczeń do 18 lat lub gdy się uczy w szkole lub szkole wyższej do 24 lat. Świadczenie z funduszu przysługuje jeśli dochód rodziny na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725zł na osobę w rodzinie. W roku ubiegłym jak już wspomniałam powyżej wypłacono 33 rodzinom świadczenia alimentacyjne na kwotę **203 330zł.**

Realizowanie zadania opiera się na ścisłej współpracy z komornikami sądowymi, Starostą, Prokuraturą , urzędami skarbowymi i organami właściwymi wierzycieli - innymi gminami oraz Rejestrem dłużników . Ustawa precyzyjnie określa procedurę postępowania wobec tzw. dłużnika alimentacyjnego która wymaga: przeprowadzania wywiadów w celu rozpoznania sytuacji dłużnika i oceny możliwości płacenia alimentów, przyjmowania oświadczeń o stanie majątkowym, ustalania przyczyn ich nie płacenia, informowania dłużników o przyznanych świadczeniach oraz wydawania im decyzji o zobowiązaniach za dany okres zasiłkowy a także decyzji o uznaniu za dłużnika alimentacyjnego, co jest wymogiem aby złożyć wniosek do prokuratora o ściganie. W roku ubiegłym prowadziliśmy postępowanie wobec 101 dłużników alimentacyjnych. W ciągu całego roku kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych to 33 782,72zł z tego kwota 20 269,62zł była

należna do budżetu państwa. Stan należności wszystkich dłużników alimentacyjnych na koniec roku wynosił 1 076 300tyś zł. Z uwagi na zgon 1 dłużnika alimentacyjnego wygaszono dług w kwocie 58 039,42zł .

Ad. 4-Kolejnym zadaniem ośrodka zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest prowadzenie obsługi administracyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Osoba prowadząca ten zakres przyjmowała formularze Niebieskiej Karty i przekazywała niezwłocznie do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego aby ta zgodnie z zapisami ustawy w ciągu 3 dni od wpłynięcia Niebieskiej Karty dokonała powołania grupy roboczej, następnie o fakcie tym niezwłocznie informowano członków powołanej grupy roboczej oraz Zespołu Interdyscyplinarnego. Również zadaniem pracownika OPS jest uzgodnienie terminu spotkania grupy roboczej, przygotowanie pisemnych zaproszeń dla ofiary i na inną godzinę wezwanie domniemanego sprawcy oraz wniosków dla instytucji o oddelegowanie danego członka grupy na wyznaczone spotkanie . Przygotowuje informacje dla członków Zespołu oraz przygotowuje dane dla sporządzenia sprawozdań o które zwracają się różne uprawnione podmioty np.: PCPR w Środzie Wlkp., Wojewódzki koordynator Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, MIPS oraz czynnie uczestniczył w przygotowaniu gminnej konferencji zorganizowanej przez ZI w listopadzie pt: „ Przemoc wobec osób starszych ,starsi wobec przemocy”. Również pracownicy socjalni czynnie uczestniczyli w 41 posiedzeniach wszystkich grup roboczych, które prowadziły procedurę NK w 23 rodzinach (6 procedur NK kontynuowano z 2014r.) W 2015 koszt obsługi administracyjnej Zespołu wyniósł – **2 230,34zł** .

Ad. 5 - Zadania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej- jednym z zadań gminy w tym zakresie jest pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych między innymi poprzez przydzielenie takiej rodzinie pomocy asystenta rodziny. Obecnie obowiązująca ustawa od stycznia 2015r nakłada na gminę obowiązek zatrudnienia asystenta rodziny, dlatego wzorem roku 2014 ośrodek zadanie to realizował w ramach - Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2015 –„Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Na realizację tego zadania gmina otrzymała dotację celową na koszty zatrudnienia asystenta rodziny. W lipcu 2015r została w tym zakresie podpisana umowa z Wojewodą Wielkopolskim zgodnie z którą w wymiarze równym 3/4 etatu został zatrudniony asystent rodziny , który prowadził **wsparcie 5 rodzin** mających problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi .Były to rodziny wieloproblemowe w tym cztery rodziny to matki samotnie wychowujące dzieci .Łącznie w tych rodzinach było 13 dzieci. Plan pracy był uzgadniany wspólnie z rodzinami przy ścisłej współprac w tym zakresie z pracownikami socjalnymi. Koszt umowy zlecenia dla asystenta rodziny wyniósł **16 874zł**. w tym :kwota dotacji to 9282 a środki własne to kwota 7875zł. Koszty te ujęte są w rozdziale 85206 . Natomiast dużo wyższe koszty wykazane w rozdziale budżetowym rodziny zastępcze -85204 w kwocie **82 742,30zł** to w całości koszty pobytu 3 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej- za które płacimy 50% kosztów i 4 dzieci w 2 rodzinach zastępczych spokrewnionych. Niestety szansa tych dzieci na powrót do biologicznych rodzin jest nikła , gdyż rodzice poza ustnymi deklaracjami nie czynią żadnych starań aby dzieci mogły wrócić do domu. Jak wykazuje wyżej przedstawione zestawienie powodów korzystania z pomocy społecznej , rodzin przeżywających trudności opiekuńczo -wychowawcze w roku 2015 było 9 z tego 5 najbardziej zagrożonych otrzymało wsparcie asystenta, którego koszt zatrudnienia jak widać jest znacznie mniejszym kosztem finansowym dla gminy od kosztu umieszczenia dzieci w którejś z form pieczy zastępczej, nie wspominając o kosztach szczególnie emocjonalnych jakie ponoszą dzieci w przypadku konieczności umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Ad. 6- Następne zadanie realizowane przez ośrodek to **tw. „Karta Dużej Rodziny”**.. Przyznanie Karty Dużej Rodziny nie wymaga wydania decyzji administracyjnej , lecz w przypadku odmowy wydania Karty taka decyzja jest wymagana. W sumie w 2015 r wydano 122 karty w tym 75 kart dla dzieci oraz 47 kart dla rodziców(25rodzin) , które są bezterminowe, decyzji odmawiającej przyznania Karty Dużej Rodziny nie było.

Na realizację tego zadania otrzymano dotację celową w kwocie określonej w w/wym. ustawie -13,40zł za 1 rodzinę- co dało kwotę 335zł. **(Ujęta w rozdziale 85295)**

Ośrodek Pomocy Społecznej w ciągu 2015r.- zatrudniał 9 pracowników na umowę o pracę w tym: 1 pracowników na zastępstwo w związku z przebywaniem pracownika socjalnego na urlopie rodzicielskim (1 w rozdziale 85219) . Kadre Ośrodka tworzyli : inspektor ds. świadczeń pomocy społecznej, referent ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, główna księgowa, opiekunka środowiskowa (w niepełnym wymiarze czasu pracy), 2 terenowi pracownicy socjalni oraz kierownik i na ¼ etatu sprzątaczką. W sierpniu długoletnia pracownica na stanowisku opiekunki środowiskowej przeszła na emeryturę, po intensywnym poszukiwaniu kandydatów na to stanowisko zatrudniono nowego pracownika ,jednak osoba zatrudniona po dwóch miesiącach pracy złożyła wypowiedzenie z uwagi na zbyt duże obciążenie psychiczne i emocjonalne jakie niesie za sobą wykonywanie tej pracy . Wobec powyższej sytuacji do końca roku w celu zabezpieczenia potrzeb podopiecznych zawierano umowy zlecenia na świadczenie usług.

Ponadto w Ośrodku na umowę zlecenie pracował wspomniany już Asystent Rodziny oraz aby podołać wielości zadań korzystaliśmy również z pomocy stażystki z PUP Środa Wlkp.

Plan Budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaniemyślu w 2015r. Wynosił 2 503 646,00zł natomiast **wykonanie to kwota : 2 367 847,99zł** w 11 rozdziałach budżetowych:

- 1) **85202** /-pobyt w DPS - Plan 117 263,00zł - wykonanie – **114 851,08zł**
- 2) **85204** /-rodziny zastępcze – Plan 85 349,00zł - wykonanie – **82 742,30zł**
- 3) **85205** /- przeciwdziałanie przemocy Z I- Plan 3 300,00zł - wykonanie – **2 230,34zł**
- 4) **85206** /-wspieranie rodziny (asystent rodziny)- Plan 17 075,00 wykonanie– **16 875,00zł**
- 5) **85212** /- świadczenia rodzinne -Plan 1 629 500,00zł - wykonanie - **1 578 499,37zł** w tym gmina 2473,08
- 6) **85213** /-składki na bezp. Zdrowotne -Plan 6 692,00zł -wykonanie - **5 330,74zł**
- 7) **85214** /-zasiłki i pomoc w naturze oraz dożywianie – Plan 159 661,00zł -**123 871,85zł**
- 8) **85216** /-zasiłki stałe - Plan 53 865,00zł - wykonanie- **44 138,94zł**
- 9) **85228** /-usługi opiekuńcze - Plan 11 490,00zł - wykonanie **9 368,89zł**
(umów zlecenia oraz pozostałe bez kosztu zatrudnienia opiekunki, które są ujęte w rozdz. 85219)
- 10) **85295** /pozostała działalność - Plan 56 795,00zł – wykonanie **52 178,80zł**
(w tym :program dożywianie , karta dużej rodziny)
- 11) **85219**- koszty utrzymania Ośrodka - Plan 363 656,00zł – wykonanie **337 760,68zł w tym gmina 19 910,54**

Są to koszty związane z wynagrodzeniem pracowników wraz z pochodnymi i koszty rzeczowe, na które składają się: koszty eksploatacji pomieszczeń ośrodka, ubezpieczenie budynku i wyposażenia, ogrzewanie , zużycie energii elektrycznej, drobne naprawy , rozmowy telefoniczne, wysyłka korespondencji, zakup druków oraz papieru do drukarek i tonerów, środków czystości, licencji i obsługi oprogramowania informatycznego itp.

Ośrodek wykonał dochody stanowiące dochód gminy w trzech rozdziałach budżetowych:

85212– z tytułu ściągłości zaliczki alimentacyjnej oraz z tytułu ściągłości świadczeń z funduszu alimentacyjnego	-	13 187,38zł
85219– odsetki od prowadzenia rachunków bankowych-		206,53zł
85228- z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze	-	10 978,24zł
Razem :		24 372,15zł

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej Zaniemyśl
Anna Zimmer